

ЈЕЛЕНА ТРПКОВИЋ

Саучесници
у преплету времена

ЖАРКО БЈЕЛИЦА

Жарко Бјелица / Žarko Bjelica
Трудница / Pregnant Woman
метал, дрво / metal, wood
2020, 18x24x9 см

ЈЕЛЕНА ТРПКОВИЋ и ЖАРКО БЈЕЛИЦА

Саучесници у преплету времена

JELENA TRPKOVIĆ and ŽARKO BJELICA

Accomplices in the Interweaving of Time

Продајна галерија „Београд”

Август-септембар 2020.

Београд

Драгица Вуковић „БОМБА ОД ЈАБУКЕ“

Наслов овог текста могао би да буде ДАДА усклик или Дишанова (M. Duchamp) смицалица из убеђења „...да ликовна уметност не треба да буде само ствар вида, него да мора бити у вези са сивом масом ума“. Занимале су га (М.Д) „...идеје – не само визуелни производи“. Овај повратак на почетак XX века, важан је за тачно ишчитавање многих токова у ликовној уметности који нас доводе до овог нашег времена. Тада је отворен простор за *концепт*, али и за оправдања, изговоре и многе произвољности. Оно што је несумњиво, схватање и прихватање Модерне уметности више није било исто. Кубизам је афирмисао колаж, а ликовним говором је у простору сведочио утилитарни предмет и већ знане форме направљене, у основи, за практичну примену.

Овај мали увод је био потребан да би се приближиле и сагледале сличности и разлике у радовима двоје зрелих, занимљивих аутора, Јелене Трпковић и Жарка Ђелице, на изложби „Саучесници у преплету времена“ у ПГБ.

У различитим медијима изведени, различите просторне оријентације и тоналитета, њихови радови активно комуницирају, како међу собом тако и с посматрачем кога увлаче у своју авантuru већ створених форми и њихових „сусрета“. Озбиљно, а духовито, иронично, али добронамерно или искричаво и детиње смело, ведро и весело окупирају простор својим значењима, одлучни да нас забаве и замисле.

Јелена Трпковић бележи друштвени сегмент времена кроз географију и историјски ток његовог противца и пружимања. Колажира места и појаве, дводимензионално слаже ликовне приче у плановима, једну преко друге, да би направила нови наративни однос и подвукла одређени став. Тамо где сматра да је потребно, директно интервенише, доцrtава недостајуће делове и успоставља нове везе. Једноставан је материјал којим она даје коментаре на друштво и време чији смо савременици, али и време које је иза нас. Мапе са својим историјским причама су, у овом циклусу, једна од подлога и са другим предметима у игри, духовити отклон (есцајг у првој равни) од озбиљних интервенција око њиховог прављења последњих деценија, прављења граница и рађања нових држава. У неко друго време (поморских открића), ту су бродови и арсенал справа и апарата неопходних за просторну оријентацију. Јелена Трпковић не супротставља планове у својим колажима, већ их слаже у оквир, наглашавајући неке да би другима дала адекватно место. Тај ритам, у сведеној равни и оквиру рада, од посматрача прави саучесника у преплету времена (њиховом нелинеарном сусретању). Једноставан приступ сложеној игри временских токова ослобађа лична запажања и увиде у сопствени однос према неком добу које није „наше“.

Радови Жарка Ђелице направљни су од предмета нађених, разбацаних свуда око нас, утилитарних или не, делова неке непознате целине, најчешће остављених као отпад, одбачених из свог употребног тока и функције. Њихов повратак у живот је конструкција уметничке имагинације и почетак приче. Предмети, „ликови”, постају ансамбли са потпуно новим садржајима и значењима. Њихова примарна појавност, наговештава и открива друге, скривене, могућности. Жарко Ђелица својом маштом обликује међусобне односе између предмета и промена у које их уводи, мења им „лик” и даје нова значења. Контекстом и међуодносом са другим актерима настају нове просторне целине. На овој изложби су то невелике тродимензионалне композиције које освајају својом ведрином и духовитошћу. У неким радовима осваја њихова слободна, просторна разиграност и вешта игра промене планова посматрања, готово, у недоглед.

Иако имају потпуно различите ликовне приступе и начине казивања, ово двоје уметника остварује сагласје у осећањима која изазива код посматрача. Оба рада мame осмех којим нам скрећу пажњу, указују, на врло важне моменте наше егзистенције, невидљиве на први поглед, а истакнуте овим луцидним радовима пред нама.

Самим постојањем на Земљи учесници смо комплексне игре трајања и нестајања са, наизглед, одсуством смисла. Аутори о којима је реч у овом тексту ту трагичну позицију померају у раван другог погледа и односа узрока и последице у коме је акценат на самом трајању, а смисао у невидљивим, свепрежимајућим нитима које чине нове и нове односе и форме.

Јелена Трковић

trpko20@gmail.com

Јелена Трковић је рођена Београду. Дипломирала и магистрирала на Факултету ликовних уметности у Београду (генерација 1971). Радила на Академији уметности у Новом Саду као редовни професор. Живи и ради у Београду.

САМОСТАЛНЕ ИЗЛОЖБЕ (избор)

2018. – Рани и зрели радови, Народни музеј, Крушевач
2018. – Пред вама стоје само мушкарци, Ликовна галерија културног центра Београд
2017. – Изложба Банкет, Галерија ОЗон, Београд
2011. – Изложба Асортиман, Галерија УЛУС, Београд
2009. – Изложба колажа, Галерија Блок, Нови Београд
2005. – Изложба колажа, Галерија културног центра, Нови Сад
2005. – Изложба слика Библиотека, Галерија Културног центра Београд
2003. – Изложба Боје у тексту, Галерија Звоно, Београд
2000. – Изложба колажа, Галерија УЛУС-а, Београд
1998. – Изложба цртежа и слика, Галерија Хаос, Београд
1995. – Изложба колажа За Надежду Мандељштам, Књижара Плави јахач, Београд
1994. – Изложба цртежа у хотелској соби бр. 611, Хотел Путник, Љубљана, Словенија
1992. – Изложба колажа, Мали ликовни салон, Нови Сад
1992. – Изложба колажа, Салон Музеја савремене уметности, Београд
1991. – Изложба колажа, Галерија Дома писаца, Сарајево
1990. – Изложба колажа, Галерија Будо Томовић, Титоград
1985. – Изложба колажа, Галерија Сесаме, Дубровник
1985. – Изложба колажа, Галерија Дома омладине, Београд
1978. – Изложба слика, Галерија Коларчевог народног универзитета, Београд

Излагала на бројним колективним изложбама у земљи и иностранству. Радови Јелене Трковић се налазе у многим збиркама у земљи и иностранству. Добитница неколико награда од којих је најважнија Награда из фонда Иван Табаковић САНУ.

Жарко Ђелица

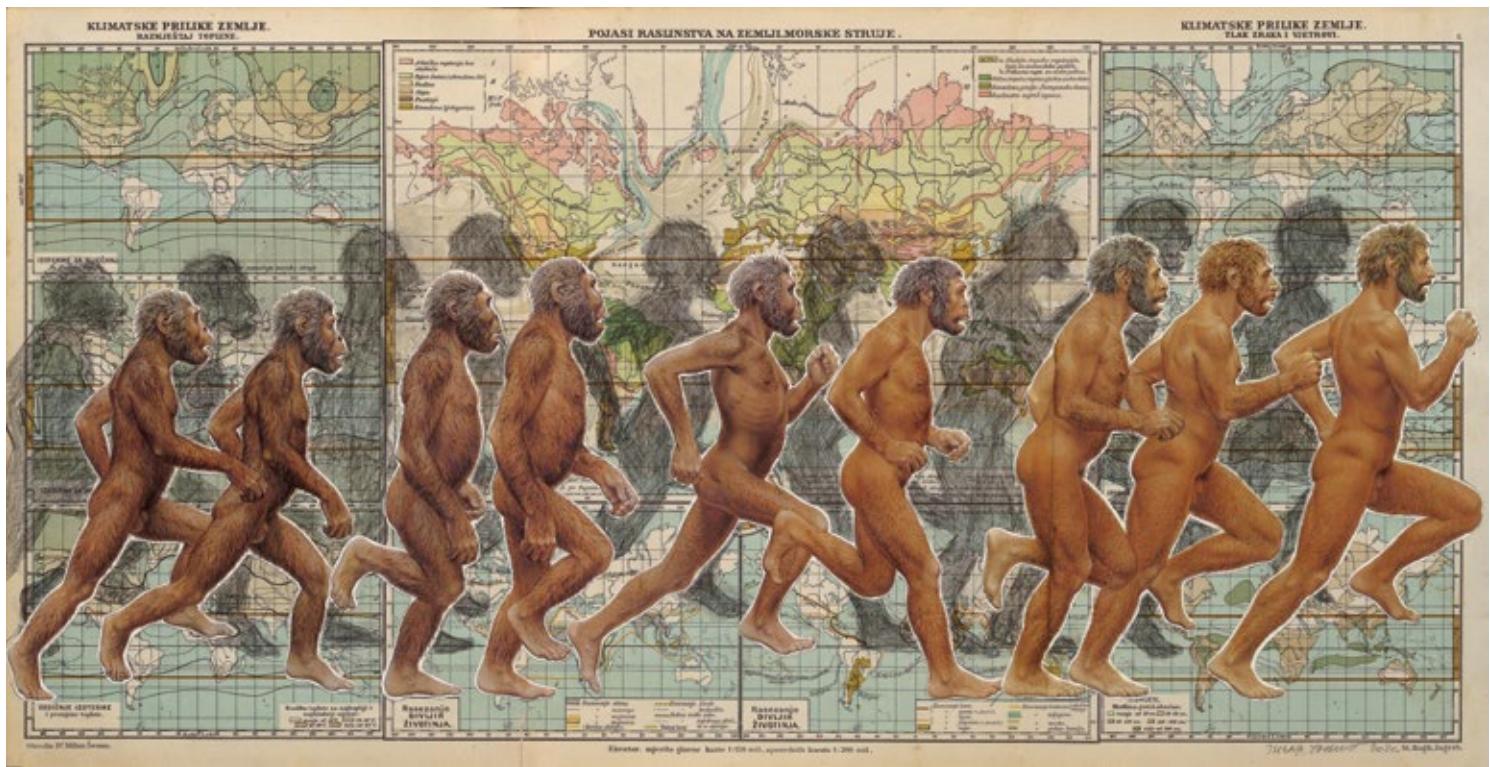
zarkobj951@gmail.com

Жарко Ђелица је рођен 1951. у Никшићу. Дипломирао и магистрирао на Факултету ликовних уметности у Београду (генерација 1971). Живи и ради у Београду.

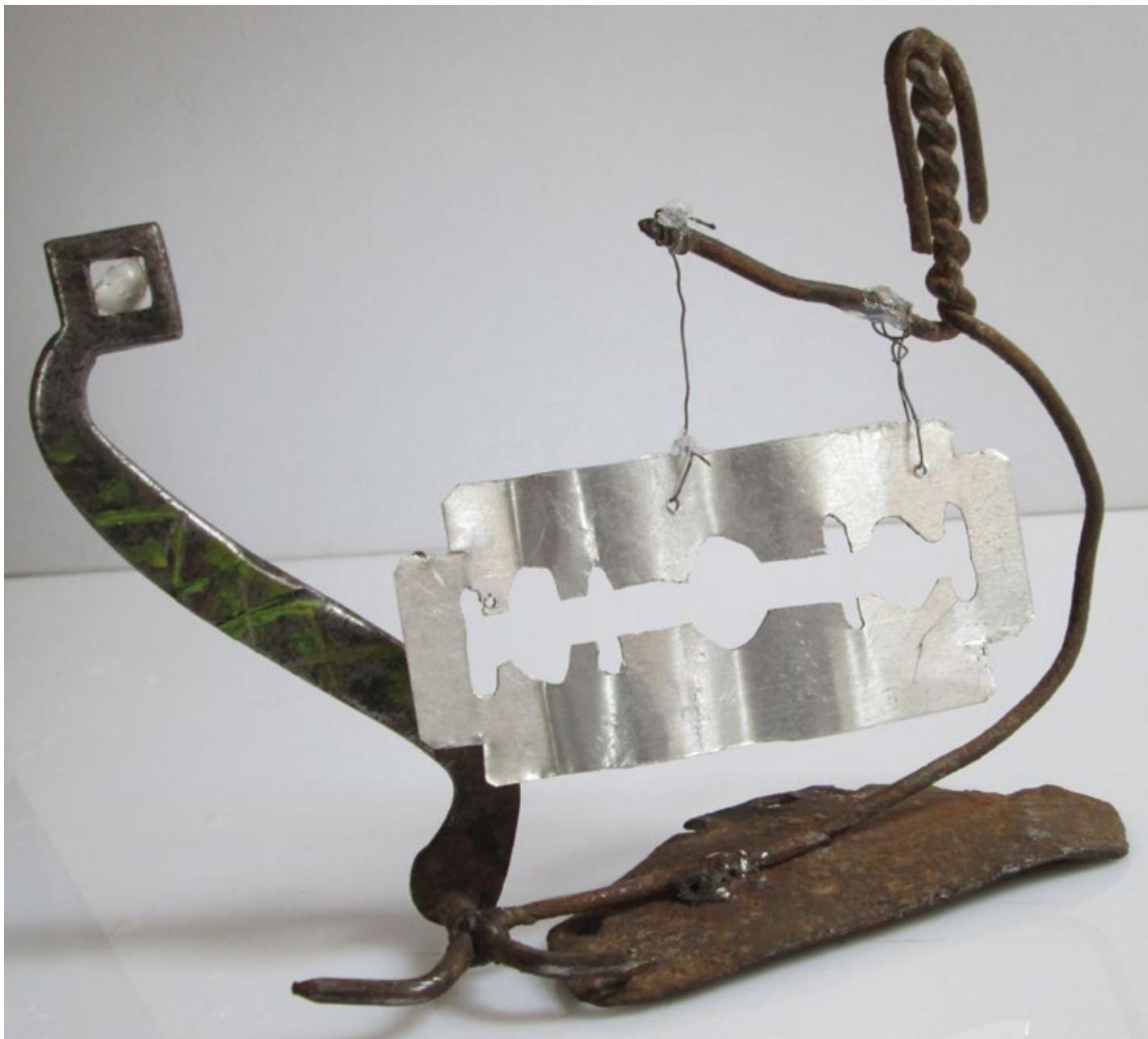
САМОСТАЛНЕ ИЗЛОЖБЕ (избор)

2010. – Жарко Ђелица, Галерија Центар, Подгорица (Црна Гора)
2009. – Цртежи, објекти, Блок Галлеру, Нови Београд
2006. – Скулптуралне форме, Галерија културног центра, Београд
2002. – Цртежи, објекти, Стари Зеланд, Крагујевац
2001. – Објекти, цртежи, Галерија Николе I, Никшић
2001. – Објекти, Галерија УЛУСа, Београд
1996. – Цртежи, Модерна галерија, Подгорица
1991. – Жарко Ђелица, Мали ликовни салон, Културни центар Нови Сад
1990. – Цртежи, Мала галерија центра за културу, Панчево
1987. – Цртежи, Галерија Јосип Бепо Бенковић, Херцег Нови
1983. – Изложба Жарко Ђелица, Галерија дома омладине Титоград
1980. – Магистарска изложба, Галерија ФЛУ, Београд

Излагао је на бројним колективним изложбама у земљи и иностранству. Радови Жарка Ђелице се налазе у многим збиркама у земљи и иностранству. Добитник је неколико значајних награда.

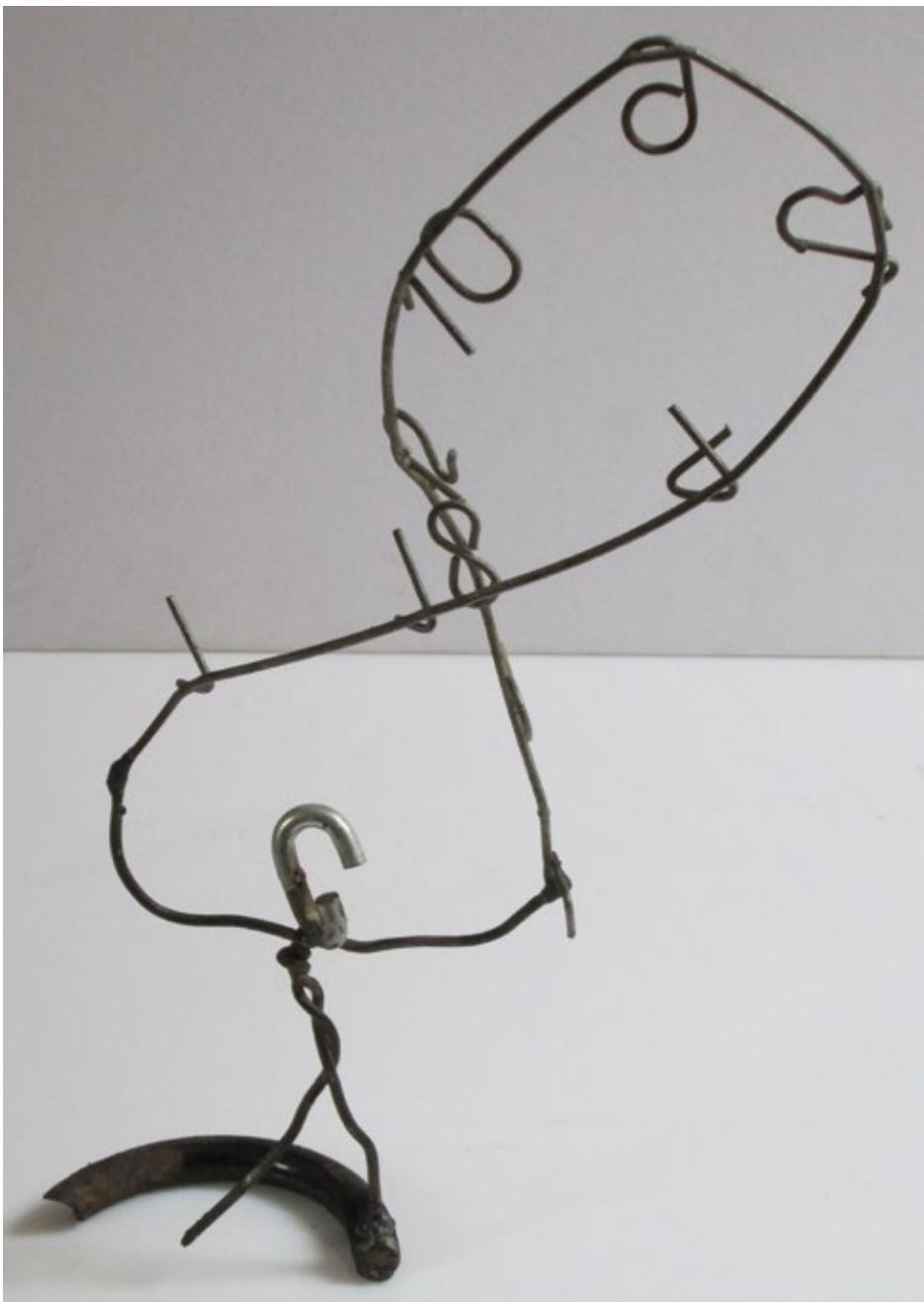
Јелена Трпковић / Jelena Trpković
Појаси раслинства на земљи. Морске струје. / Vegetation Belts on Earth. Sea Currents.
колаж, оловка / collage, pencils
2020, 57x29 cm

Жарко Бјелица / Žarko Bjelica
Свирач на харфи / Harp Player
метал / metal
2019, 17x13x6 см

Јелена Трпковић / Jelena Trpković
Алпе. Горе и ријеке / The Alps. Mountains and rivers
колаж, оловка / collage, pencils
2019, 56x29 cm

Жарко Бјелица / Žarko Bjelica
Коноп са бројевима / Rope with Numbers
метал, жица / metal, wire
2019, 22x38x7 cm

Jelena Trpković

trpko20@gmail.com

Jelena Trpković was born in Belgrade. Graduated and obtained her master's degree from the Faculty of Fine Arts in Belgrade (generation 1971). Worked at the Academy of Arts in Novi Sad as a full professor. Lives and works in Belgrade

SOLO SHOWS (selection)

2018 - Early and mature works, National Museum, Kruševac
2018 - Only men are standing in front of you, Art Gallery of the Belgrade Cultural Center
2017 - Exhibition Banquet, O3on Gallery, Belgrade
2011 - Exhibition Assortment, ULUS Gallery, Belgrade
2009 - Collage exhibition, Blok Gallery, New Belgrade
2005 - Collage exhibition, Gallery of the Cultural Center, Novi Sad
2005 - Exhibition of paintings Library, Gallery of the Cultural Center Belgrade
2003 - Colors in Text exhibition, Zvono Gallery, Belgrade
2000 - Collage exhibition, ULUS Gallery, Belgrade
1998 - Exhibition of drawings and paintings, Haos Gallery, Belgrade
1995 - Collage exhibition for Nadezhda Mandelstam, Plavi jahač Bookstore, Belgrade
1994 - Exhibition of drawings in the hotel room no. 611, Hotel Putnik, Ljubljana, Slovenia
1992 - Collage exhibition, Small Fine Art Salon, Novi Sad
1992 - Collage exhibition, Salon of the Museum of Contemporary Art, Belgrade
1991 - Collage exhibition, Writers' House Gallery, Sarajevo
1990 - Collage exhibition, Budo Tomović Gallery, Titograd
1985 - Collage exhibition, Sesame Gallery, Dubrovnik
1985 - Collage exhibition, Gallery of the Youth Center, Belgrade
1978 - Exhibition of paintings, Kolarac People's University Gallery, Belgrade

She has exhibited at numerous group exhibitions in the country and abroad. Jelena Trpković's works are in many collections in the country and abroad. Recipient of several awards, the most important of which is the Award from the Ivan Tabaković Fund of SANU (Serbian Academy of Sciences and Arts).

Žarko Bjelica

zarkobj951@gmail.com

Žarko Bjelica was born in 1951 in Nikšić. Graduated and obtained his master's degree from the Faculty of Fine Arts in Belgrade (generation 1971). Lives and works in Belgrade.

SOLO SHOWS (selection)

2010 - Žarko Bjelica, Center Gallery, Podgorica (Montenegro)
2009 - Drawings, objects, Blok Gallery, New Belgrade
2006 - Sculptural forms, Cultural Center Gallery, Belgrade
2002 - Drawings, objects, Old Zeland, Kragujevac
2001 - Objects, drawings, Nikola I Gallery, Nikšić
2001 - Objects, ULUS Gallery, Belgrade
1996 - Drawings, Modern Gallery, Podgorica
1991 - Žarko Bjelica, Small Art Salon, Cultural Center, Novi Sad
1990 - Drawings, Small Gallery of the Cultural Center, Pančevo
1987 - Drawings, Josip Bepo Benković Gallery, Herceg Novi
1983 - Žarko Bjelica exhibition, Gallery of the Youth Center, Titograd
1980 - Master's degree exhibition, FLU Gallery, Belgrade

He has exhibited at numerous group exhibitions in the country and abroad. Žarko Bjelica's works can be found in many collections in the country and abroad. He has received several significant awards.

Dragica Vuković

“A BOMB MADE OF AN APPLE”

The title of this text could be Dada exclamation mark or M. Duchamp's prank out of conviction “... that fine art should not only be retinal but must be related to the gray cells of the mind”. He (M.D.) was interested in “... ideas – not merely visual products”. This reference to the beginning of the 20th century is important for the correct reading of many fine art movements that lead to the present. That time created space for the *concept* but also for justifications, excuses, and much arbitrariness. However, beyond doubt, from that time on the understanding and acceptance of Modernist art changed for ever. Cubism affirmed collage and the language of fine art affirmed space for the utilitarian object together with the already known forms basically made for practical use.

This brief introduction was necessary in order to better understand and perceive the similarities and differences between two mature, interesting artists Jelena Trpković and Žarko Bjelica whose exhibition *Accomplices in the Interweaving of Time* is hosted at the Sales gallery Beograd.

Executed in different media, having different spatial orientations and tonalities, their works actively communicate both among themselves and with the viewer who is drawn into their adventure of readymade forms and their “encounters”. Serious but witty, ironical but with good intentions or sparkling and childishly bold, joyful and cheerful these works occupy space with their meaning, decisive in their intention to entertain us and make us think.

Jelena Trpković records the social segment of time through geography and the historical course of its flow and interactions. She collages places and phenomena, assembling two-dimensional visual stories in planes, one over the other, in order to make a new narrative relationship and emphasize a certain stance. Where she considers it necessary ,she intervenes directly, draws the missing parts and establishes new connections. She uses simple material to comment on society and the times we live in as well as the times past. Maps with their historical stories are one of the backgrounds for this cycle and together with other objects they are used as a humorous distraction (cutlery in the first plan) from the serious interventions connected with the drawing of maps in recent decades, establishing borders and creation of new states. At another time (of maritime discoveries), there are ships and an arsenal of devices and instruments necessary for spatial orientation.Jelena Trpković does not oppose the planes in her collages, but assembles them into a frame, emphasizing some to give others an adequate place. That rhythm in a reduced plane, within the framework of the work, makes the viewer an accomplice in the interweaving of time (their nonlinear encounters). A simple approach to the complex play of time flows liberates personal observations and insights into one's own attitude towards an age that is not “ours”.

Žarko Bjelica's works are made of objects found, scattered all around us, utilitarian or not, parts of some unknown whole, mostly left as junk, stripped of their usage and function. Their new life is the construction of the artist's imagination and the beginning of a new story. Objects, "characters," become ensembles with completely new contents and meanings. Their original appearance, hints and reveals other, hidden, possibilities. Using his imagination Žarko Bjelica shapes the mutual relations between the objects and the changes he introduces, thus altering their "character" and giving them new meanings. New spatial wholes are created by the context and interrelationship with other wholes. Small three-dimensional compositions showcased at this exhibition captivate with their cheerfulness and humor. Some of the works captivate by their free, spatial playfulness and a skillful almost indefinite change of vantage points.

Although having completely different artistic approaches and narrations, the two artists achieve harmony in the feelings they evoke in the viewer. Both works make the viewer smile, thus drawing our attention, pointing to the very important moments of our existence, invisible at first glance but highlighted by these lucid works .

By our very existence on Earth we are participants in a complex game of duration and disappearance that seemingly lacks meaning. These two artists shift this tragic position to the plane of another point of view and a relationship of cause and effect where the emphasis is on duration itself and the meaning is in the invisible, all-pervading threads that create new and new relations and forms.

ИЗЛОЖБА РЕАЛИЗОВАНА СРЕДСТВИМА
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА КУЛТУРУ
ГРАДА БЕОГРАДА

EXHIBITION SUPPORTED BY
SECRETARIAT FOR CULTURE OF
THE CITY OF BELGRADE

ИЗДАВАЧ
ПРОДАЈНА ГАЛЕРИЈА «БЕОГРАД»
Косанчићев венац 19, Београд, Србија
Тел/факс 011 30 33 923
Тел 011 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Главни и одговорни уредник
Михаило М. Петковић, директор

Кустос
Јелена Кривокапић

Уредник издања
Драгица Вуковић

Уметнички савет
Бранко Раковић
Александар Лека Младеновић
Горан Десанчић

Текст у каталогу
Драгица Вуковић

Превод
Ванда Перовић

Дизајн
Жолт Ковач

Фотографија
Владимир Поповић
Јелена Ђелица Кадија

Штампа
Грид студио доо, Београд

Тираж
150

PUBLISHER
GALLERY «BEOGRAD»
Kosančićev venac 19, Belgrade, Serbia
+ 381 11 30 33 923
+ 381 11 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Editor-in-chief
Mihailo M. Petković, director

Curator
Jelena Krivokapić

Catalogue Editor
Dragica Vuković

Art Council
Branko Raković
Aleksandar Leka Mladenović
Goran Desančić

Text in Catalogue
Dragica Vuković

Translation
Vanda Perović

Design
Žolt Kovač

Photography
Vladimir Popović
Jelena Bjelica Kadija

Printed by
Grid studio, Belgrade

Print run
150

Насловна страна / Front cover
Јелена Трпковић / Jelena Trpković
Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца. Политички
преглед (детаљ) / Kingdom of Serbs, Croats and
Slovenes. Political Review (detail)
колаж, оловка / collage, pencil
2020, 40x29 см
Жарко Ђелица / Žarko Bjelica
Девојка која пише (детаљ) / Girl Urinating (detail)
метал / metal
2019, 25x18x19 см

Последња страна / Back cover
Јелена Трпковић / Jelena Trpković
Две Палме на отоку среће (детаљ) / Two Palms on
the Island of Happiness (detail)
колаж, оловка, пастел / collage, pencil, pastel
2020, 63x51 см
Жарко Ђелица / Žarko Bjelica
Шупља жена (детаљ) / Hollow Woman (detail)
метал / metal
2020, 28x7x10 см

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

73/76.071.1:929 Трпковић Ј.(083.824)
73/76.071.1:929 Ђелица Ж.(083.824)
7.038.53:78(497.11)"20"(083.824)

ТРПКОВИЋ, Јелена, 1952-

Јелена Трпковић и Жарко Ђелица = Jelena Trpković and Žarko Bjelica : саучесници у преплету времена = accomplices in the interweaving of time : Продајна галерија "Београд", avgust–септембар 2020. / [текст у каталогу Драгица Вуковић = text in catalogue Dragica Vuković ; превод Ванда Перовић = translation Vanda Perović ; фотографија Владимир Поповић, Јелена Ђелица Кадија = photography Vladimir Popović, Jelena Bjelica Kadija]. - Београд : Продајна галерија "Београд" = Belgrade : Gallery "Beograd", 2020 (Београд : Грид студио). - [12] стр. : фотогр. ; 22 x 22 см

Тираж 150. - Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Јелена Трпковић: стр. [4]. - Жарко Ђелица: стр. [4].

ISBN 978-86-6141-156-4

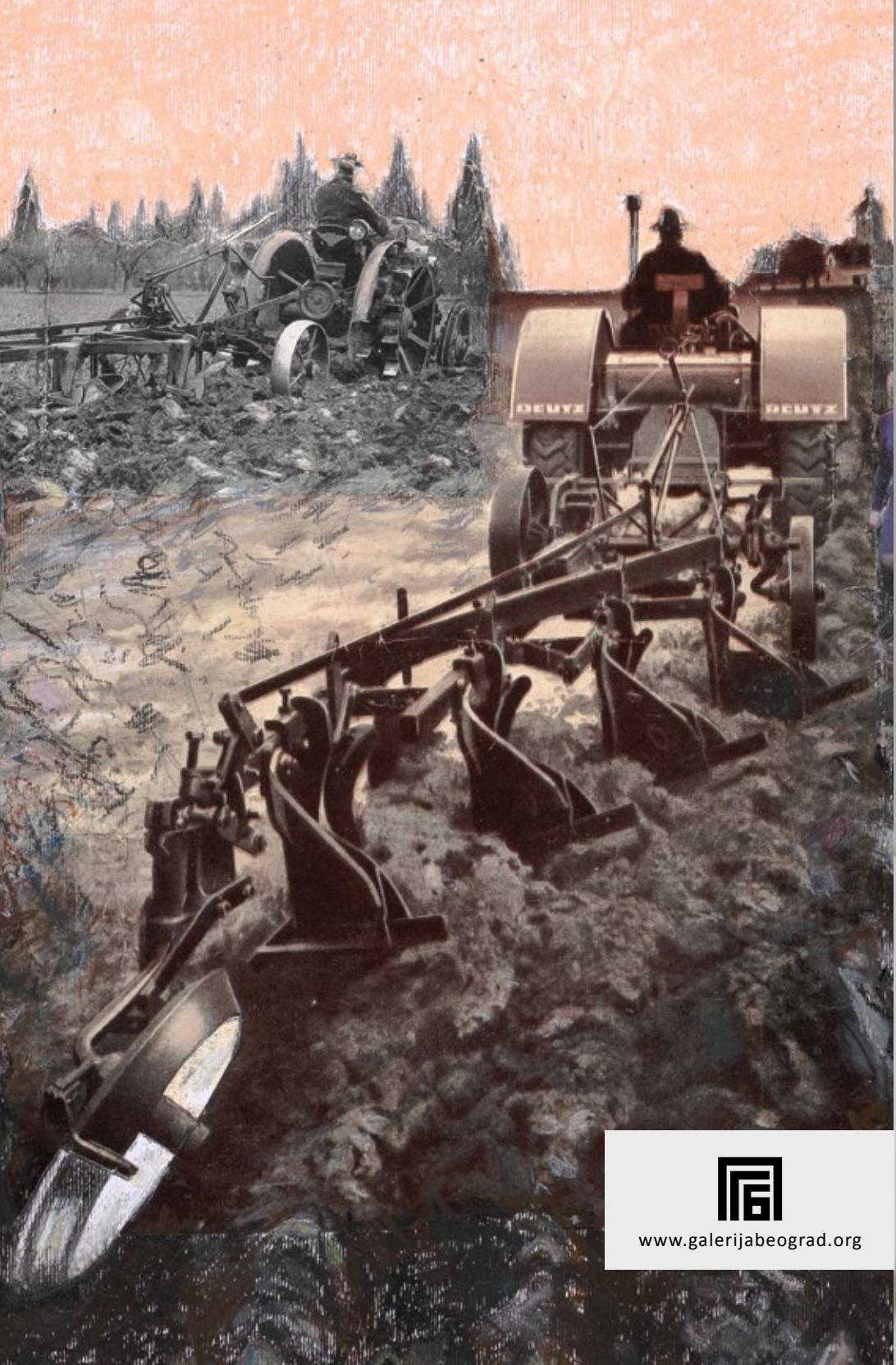
1. Ђелица, Жарко, 1951- [уметник]

а) Трпковић, Јелена (1952-) -- Изложбени каталоги б) Ђелица, Жарко (1951-) -- Изложбени каталоги

COBISS.SR-ID 18454281

Јелена Трпковић / Jelena Trpković
Словенија, Хрватска и Славонија, Војводина / Slovenia, Croatia and Slavonia, Vojvodina
колаж, оловка / collage, pencils
2019, 56x29 cm

www.galerijabeograd.org

